

ÚJ SZAVAK, KIFEJEZÉSEK

bekövet *ige, jelentésbővülés*

Valaki valakit követni kezd (megjelöl, bejelöl), folyamatosan nézi a közleményeit a közösségi hálózaton.

Az mit jelent, ha az exem két év szakítás után is bekövet az instán, lájkol, miközben van barátnője már több mint egy éve?

digitális autizmus *szó szerkezet*

Tünetegyüttes azoknál a gyermekeknél, akik napi 4-6 órát töltenek képernyő vagy okostelefon előtt. Nem beszélnek, vagy nyelvi fejlettségük nem felel meg az életkori átlagnak, valamint lemaradás tapasztalható a szociális kommunikációjukban is. Nehezen veszik fel a szemkontaktust, arcjátékuk, mimikájuk kevésbé kifejező. Nehezen hallgatnak a nevékre. Nem próbálják meg utánozni a mondókákat, az ölbéli játékokat, esetleg nem is szeretik azokat.

A virtuális vagy digitális autizmus egy nem hivatalos fogalom, diagnózis. Azokat a gyermekeket érinti, akik már kétéves koruk előtt, majd 3-4 éves korban is extrém sok időt töltenek az okoseszközök használatával.

ekéz *ige, szóképzés*

Sérteget, szidalmaz, megaláz, megszegyenít, cseplül, ócsárol.

A finn külügyminiszter szerint nem állapot, hogy a kormány ekéz egy másik tagállamot, és párbeszédet szorgalmaz.

gerillakampány *fn, jelentéssűrítő összetétel*

Különösen figyelemfelhívó kampány.

Egy jól kidolgozott gerillakampány hatalmas tömegekhez juthat el rövid idő alatt pusztán a szóbeszéd segítségével, hiszen ha az embereket megfogja, akkor továbbadják ismerőseiknek, családtagjaiknak, pl. megosztják a különböző közösségi oldalakon.

ghostingol *fn, ang, szóképzés*

Egyik napról a másikra megszakít minden kapcsolatot az addigi párjával, törli őt az ismerősök közül, és sokszor le is tiltja a közösségi oldalakon, telefonja elutasítja a hívást; szellemként eltűnik. Az internetes és a párkapcsolati kommunikáció kifejezése.

A Bécsi Egyetem kommunikáció tanszékének professzora szerint az emberek másként élik meg azt, amikor egy barátjuk, illetve amikor a partnerük ghostingolja őket.

hatótávfrász *fn, jelentéssűrítő összetétel*

Attól való félelem, hogy az elektromos autó töltöttsége nem tart ki a célállomásig vagy a legközelebbi töltőállomásig.

A magyar piacon még szükség van arra, hogy az autóhasználók többségének a bizalma megjőjön a tisztán elektromos hajtású autók iránt. Ehhez elengedhetetlen a hazai kiszolgáló- és töltőinfrastruktúra fejlesztése, valamint a felhasználó oldali tapasztalatszerzés, az úgynevezett hatótávfrász leküzdése.

kikövet *ige, morfológiai összetétel*

Valaki valakit nem követ többé a közösségi hálózaton (a bejelölést visszavonja, nem nézi többé a közleményeit).

Valószínűleg azért követett be, hogy visszakövesd. Az ilyenek arra mennek, hogy bekövetnek embereket, hogy visszakövessék, aztán kikövetik őket.

ködszínház *fn, jelentéssűrítő összetétel*

Multimédiás szökökút legyező alakú vízpermetére vetítve kisfilmeket és különleges lézeranimációkat bemutató eszköz.

A ködszínház elnevezés tulajdonképpen azt takarja, hogy a vásznat, melyre a fény-sugarak vetülnek, maguk a vízsugarak jelentik, az általuk képződő falra pedig akár kisfilmeket is lehet vetíteni.

panelbeszélgetés *fn, jelentéssűrítő összetétel*

Új konferenciaforma, nyilvános vita, megbeszélés egy előre meghatározott témában, amelyen – gyakran egy moderátor irányításával – több szakértő vesz részt. Angol eredetű kifejezés. A panelbeszélgetés-szakértők (3-4 fő) szabályozott, moderált, tematikus, időkeretes vitája akár hallgatóság előtt, amely akár kérdezhet is tőlük.

A panelbeszélgetés a konferenciák kecsegtető színfoltja tud lenni, mivel feldobja a sokszor enyhén önfényező és néha semmitmondóan unalmas monológok sorozatát egy sziporkázó, több nézőpontot és eltérő karaktereket felvonultató izgalmas és vibráló szakmai eszmecserével.

rollátor *fn, német*

Guruló járókeret.

A kartámaszos rollátor fokozott segítséget biztosít azon betegek számára, akiknek a járás bármilyen okból nehézséget jelent.

okosparkolás *fn, jelentéssűrítő összetétel*

Applikációval történő parkolás, melynek során egy szenzor figyel, hogy áll-e autó a parkolóhelyen, és közben telefonon távolból lehet követni a helyzetet.

Az okosparkolás lényege, hogy a foglaltsági információk révén az autósoknak lehetősége lesz gyorsabban megtalálni az éppen szabad helyeket, rengeteg időt és üzemanyagot megspórolva maguknak. A felesleges autózás elkerülésével pedig kevésbé terhelik a környezetüket, csökken a dugók kialakulásának valószínűsége.

sávtartó asszisztens *szó szerkezet*

A sofört a jármű sávelhagyására figyelmeztető rendszer.

A sávtartó asszisztens lényege, hogy a jármű kamerával vagy kamerákkal pásztázza az utat maga előtt, és a videókép elemzéséből képes felismerni, hogyha „esszük” a vonalat, vagyis ha éppen kifelé megyünk a sávunkból valamelyik irányba.

tram-train *fn, ang*

Vasútvillamos.

A Szeged–Hódmezővásárhely tram-train közlekedtetés megvalósításának elsődleges célja a Hódmezővásárhely és Szeged közötti közösségi közlekedés minőségi fejlesztése, ezáltal vonzó és biztonságos alternatíva kialakítása az egyéni gépjárműforgalommal szemben.

ultrahanghegesztett *mn-i igenév, elvonás, képzés*

Ultrahanggal hegesztett.

Némely esetben csavarral oldották meg a szerelhetőséget, de van összepattintós, ragasztott és ultrahanghegesztett is.

zoknikihívás *fn, jelentéssűrítő összetétel*

Felemás zokni viselése (a Down-szindróma napjához kapcsolódva) az emberi egyediség ünneplésének jelzésére.

A zoknikihívással – felemás zokni viselésével – hívják fel világszerte a figyelmet a különbözőség, a másság, a sokszínűség elfogadására, az egyenlő bánásmódra.

Balázs Géza – Minya Károly